

Oslo kommune
Bydel Søndre Nordstrand
Bydelsadministrasjonen

SAKSFRAMLEGG

Sakstittel:

Høring NOU 2012:1 Til barnas beste. Ny lovgivning for barnehagene

Saken behandles i:
Bydelsutvalget

Møtedato:
29.03.2012

Utvalgssaksnr.:

Saksbeh: Inger Kjelsberg

Arkivkode: 323.0

Saksmappe: 2004/1605

Viser til brev av 22.02. 2012, hvor bydelene inviteres til å komme med innspill gjeldende ovennevnte sak. Kunnskapsdepartementet har nedsatt et utvalg med mandat til å foreta en gjennomgang av barnehageloven med forskrifter for å se om styringsverktøyet er godt nok tilpasset dagens og fremtidens barnehagesektor.

Nedenfor følger innspill til høringsuttalelsen fra Bydel Søndre Nordstrand.

- Bydelen er enig i at utvikling av barnehagesektoren, fra å være en mindre sektor i det norske velferdssamfunnet, til å bli en stor og langt viktigere sektor, skaper et større behov for overordnet styring, kontroll og etterprøvbarehet for sektoren. Bydelen støtter utvalgets vurdering av at det er behov for en mer presis utforming av barnehageloven og i enkelte tilfeller strammere utforming av de krav som settes i fremtidig barnehagelovgivning. Bydelen vurderer at en sterkere regulering fremstår som særlig viktig med hensyn til å sikre et likverdig tilbud med høy kvalitet for alle barnehagebarn. En mer presis utforming av regelverket vil kunne sikre dette bedre.
- Utvalget har særlig konsentrert seg om lovbaserte virkemidler. Dagens regelverk inneholder en stor andel skjønnsmessige bestemmelser og det er gitt få rettigheter, i tillegg er mange viktige bestemmelser kun regulert i forskrift. Utvalget viser til at dagens lov har 13 forskrifter, noe som gjør regelverket lite tilgjengelig for brukerne og skaper et fragmentert lovverk. Bydelen støtter utvalgets vurdering av at det vil gi en mer ryddig systematikk om det gis *en* samlet forskrift til barnehageloven, i tillegg foreslås rammeplanen videreført som egen forskrift. Dette vil gjøre regelverket lettere tilgjengelig for brukeren, enten dette er foreldre, eiere, kommuner eller fylkesmenn.
- For å sikre en god og hensiktsmessig styringsstruktur i en rammefinansiert sektor, har utvalget falt ned på at det bør innføres tydelige krav til internkontroll / forsvarlig system for eiere og lokal barnehagemyndighet. Bydelen er enig i utvalgets vurdering av at forsvarlig system er det mest hensiktsmessige begrepet. Dagens lovgivning gir et uklart rettsgrunnlag knyttet til innhold og forvaltning av barnehagelovens krav til forsvarlig system for kontroll, og bydelen støtter utvalgets vurdering av at det i loven må

fremkomme tydelig at dette er en rettslig plikt. Det er positivt at kontrollsystemet fastsettes direkte i barnehageloven, det vil gjøre det enklere for tilsynsmyndighet å forvalte denne plikten. De enkelte elementene i utvalgets forslag synes tilstrekkelig og riktig, og bydelen støtter utvalgets vurdering av at et forsvarlig kontrollsystem bør fastsettes i en forskrift. Tilsyn er et sterkt styringsmiddel og kontroll av at virksomheten oppfyller kravene i lover og forskrifter, dette er særlig viktig nå som barnehagevirksomheten er blitt en rammefinansiert sektor, hvor statlige myndigheter i mindre grad direkte kontrollerer denne. Bydelen er enig med flertallet i utvalget i at det er mest hensiktsmessig at kommunene fortsatt ivaretar tilsynsansvaret framfor mindretallets forslag om at det opprettes et eget statlig tilsyn. Dette gir noen utfordringer fordi kommunene da må ivareta både eier- og myndighetsrollene, men bydelen vurderer det likevel som mest hensiktsmessig, fordi det gir kommunene tilstrekkelig romslige rammer til å lage sine egne systemer tilpasset lokale forhold. Bydelen vil understreke viktigheten av å finne riktig balansegang mellom sentral inngripen og kommunal handlefrihet.

- Bydelen støtter utvalgets vurdering av at det vil være formålstjenelig å innføre et nasjonalt kvalitetsvurderingssystem. Barnehagens langt viktigere rolle i velferdsstaten skaper et større behov for overordnet styring, kontroll og etterprøvnbarhet for sektoren. Et nasjonalt kvalitetsvurderingssystem vil være viktig i denne sammenheng for å sikre et likverdig tilbud for alle barn. De kvalitetssikrende bestemmelser som er foreslått vil gjelde pedagogtettheten, barnegruppenes størrelse og sammensetning, krav til kompetanse hos ansatte og krav til barnehagens lokaler og uteområder. Utvalget har innen noen viktige områder falt ned på helt konkrete lovkrav, som at det skal være en styrer pr. barnehage, med åpning for en snever unntaksadgang. Dersom ansvar for daglig ledelse er samlet for flere barnehager, skal betegnelsen for disse stillingene være pedagogisk ansvarlig og ikke daglig leder. Voksnetthet skal være 1:3 for barn under tre år og 1:6 for barn over tre år, pedagogtettheten foreslås til en pedagog pr. seks barn under tre år og pr. 12 barn over tre år. I tillegg skal 25 % av det resterende personalet ha utdanning som barne- og ungdomsarbeider. Utvalget ser problemene med å skaffe nok førskolelærere til å dekke pedagogbehovet. Det åpnes for at andre pedagogutdannelse skal kunne godkjennes, så lenge hovedvekten legges på at ansatte pedagoger skal ha førskolelærerutdanning. Mulighet for å gi dispensasjoner fra utdanningskravet stammes inn. Når det gjelder barnegruppenes størrelser, barnehager drives i dag både med avdelinger og baser og størrelsen på barnehagene varierer sterkt, mener utvalget dette gir grunn til bekymring, men ønsker likevel ikke å foreslå for rigide bestemmelser her. De mener dette må fastsettes etter en skjønnsmessig vurdering og fastslår kun at alle barn skal ha rett til å tilhøre en gruppe. Når det gjelder krav til politiattest som skal foreligge for å kunne tilby en stilling i barnehage, så utvides denne til også å omfatte volds, rans og narkotikalovbrudd.

En helhetlig vurdering av de kvalitetskravene som utvalget foreslår er positive. De vil bidra til en forsvarlig og framtidsrettet drift av barnehagesektoren som er nødvendig og riktig dersom den skal ha den funksjon i velferdssamfunnet som utredningen beskriver. Utvalgets forslag til konkrete tiltak innen sektoren virker å være riktige og nødvendige kvalitetstilpasninger. At kravet til førskolelærertetthet og grunnbemanning med barne-

og ungdomsfaglig utdanning først foreslås å bli lovkrav fra 2020 må anses som nødvendig tilpasning til den reelle situasjon med stor mangel på tilgang til barnehagefaglig personell.

- Utvalgets flertall mener foreldrebetalingen fortsatt bør reguleres av staten for å unngå at økonomiske faktorer hindrer barnas mulighet for å benytte barnehage. Utvalgets flertall foreslår at forskriftsadgangen til å gjøre unntak fra maksimalprisen fjernes. Bydelens erfaring med Gratis kjernetid viser viktigheten av at foreldrebetalingen reguleres slik at dette ikke blir til hinder for å sikre et likverdig tilbud om barnehageplass for alle barn uavhengig av foreldrenes økonomiske situasjon.
- Utvalget vurderer at det bør innføres krav om barnehagefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen. Etter utvalgets vurdering vil barnehagefaglig kompetanse være nødvendig for at kommunen skal kunne utføre sine myndighetsoppgaver på en tilfredsstillende måte. Bydelen støtter utvalgets vurdering av at dette er et nødvendig lovkrav for å sikre at kommunene utfører sine myndighetsoppgaver tilfredsstillende.
- I Stortingsmelding nr.18 (2010 – 2011) foreslås det å overføre bestemmelsene i opplæringsloven § 5-7 til barnehageloven. I henhold til dette foreslår utvalget nødvendige lovendringer for å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne fortsatt blir sikret sine rettigheter etter overføring av § 5-7 fra opplæringsloven til barnehageloven. Saksbehandlingsbestemmelsene i kapittel 5 i opplæringsloven foreslås overført til barnehageloven. Reglene om at foreldrenes samtykke og prinsippet om at det skal legges stor vekt på foreldrenes syn foreslås videreført. Dagens krav om halvårsrapport erstattes med krav om tiltaksplan. PPT- tjenesten skal fortsatt være sakkyndig instans ved vurdering av om barn har behov for spesialpedagogisk hjelp og utvalget ønsker å utvide vurderingsgrunnlaget til også å gjelde barnehagens miljø. Utvalget foreslår at det skal vurderes behov for midlertidige vedtak som del av søknadsbehandlingen, og at vedtak om spesialpedagogisk hjelp skal gjelde også dersom barnet flytter til en ny kommune. PP- tjenesten rolle og mandat utvides til ikke bare å omfatte utredning av barnets behov for spesialpedagogisk hjelp, men også til å gjelde kompetanseutvikling og systemrettet arbeid. Barnehagen foreslås å ha plikt til å delta i samarbeid om utarbeiding og oppfølging av tiltak og mål i individuell plan (IP) hjemlet i helselovgivning og sosiallovgivning. Utvalget foreslår også en bestemmelse som gir kommunene plikt til å ha en tilskuddordning for tiltak som ikke dekkes inn under retten til spesialpedagogisk hjelp videreføres.

Overføring av lovkrav til barnehageloven er positivt og viktig for sikring av barn og foreldres rettigheter. Samtidig er det viktig at de ulike tiltakene som foreslås tar høyde for lokal tilpasning. Når det gjelder ansvar for kompetanseutvikling og systemrettet arbeid, bør det tillegges den enkelte kommune å sikre dette på en forsvarlig måte innen lovkravenes bestemmelser, uten overordnet styring av ansvarlig instans. Mange kommuner har allerede gode løsninger på dette området som bør kunne videreføres. Når det gjelder utvidelse av den sakkyndige utredningen til også å gjelde barnehagens miljø, vil dette kunne være overlappende med utvalgets forslag om videreføring av kommunenes plikt til å ha en tilskuddordning for tiltak som ikke dekkes inn under retten til spesialpedagogisk hjelp. Dette vil ofte gjelde tiltak rettet inn mot tilrettelegging av barnehagens miljø. Det er behov for en nærmere avklaring på dette området.

- Det er bred enighet i utvalget om at god kompetanse hos personalet er viktig for å kunne gi et barnehage tilbud av høy kvalitet, og det vises til at dette først og fremst er barnehageeiers ansvar. Utvalget foreslår at det innføres en egen bestemmelse i barnehageloven om eiers ansvar på området, men viser samtidig til at kompetanseutvikling også er et nasjonalt ansvar. Utvalget foreslår at det utvikles en langsiktig etter- og videreutdanningsstrategi som forplikter aktører på ulike nivå i sektoren. Ut i fra at utvalget fremlegger en meget ambisiøs utredning med mange og store løfter for barnehagesektoren, vil dette være en naturlig konsekvens. For å sikre dette økonomisk, og også for å sikre en helhetlig kompetanseutvikling i sektoren bør dette først og fremst være et statlig ansvar, både finansielt og innholdsmessig.

Bydelens helhetlige vurdering av utredningen er positiv. Den indikerer en sterkere styring av sektoren med tydelige kvalitetskrav, men vektlegger samtidig lokal tilpasning og styring. Dette er positivt. Det er et stort og omfattende arbeid som fremlegges, men utredningen viser at det nå er nødvendig med en helhetlig gjennomgang av barnehageloven og ikke bare noen tilpasninger til gjeldende lov.

Utvalgets forslag er prisvurdert til 2,6 milliarder kroner. En viktig forutsetning for gjennomføring av tiltakene vil være tilstrekkelig statlige overføringer til kommunene for at de skal kunne gjennomføre tiltakene.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget tar saken til orientering

Bydel Søndre Nordstrand, 22.03.2012

 Jan Hagen
bydelsdirektør

Kapittel 24

Forslag til ny lov om barnehager

Kapittel I. Barnehagens formål og innhold

§ 1 Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

§ 2 Adgang til å fastsette annet formål

Eiere av private barnehager kan i vedtektene bestemme at verdiene ikke skal forankres i den kristne og humanistiske arv og tradisjon.

Private barnehager og barnehager eiet eller drevet av menigheter innenfor Den norske kirke kan i vedtektene fastsette særlige bestemmelser om tros- eller livssynsformål.

§ 3 Barnehagens innhold

Barnehagen skal:

- være en pedagogisk virksomhet.
- gi barna muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter.
- ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bak-

grunn, herunder samiske barns språk og kultur.

- formidle verdier og kultur, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.
- støtte barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter og
- ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Departementet fastsetter i forskrift en rammeplan for barnehagen. Rammeplanen skal stille krav til barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

§ 4 Saklig virkeområde

Loven gjelder for barnehager. Barnehage er en virksomhet:

- som har ansvar for barn, er regelmessig og der ett eller flere barn har en avtalt ukentlig oppholdstid på mer enn 20 timer og
- der antall barn som er til stede samtidig er minst fem.

Tilsyn av barn om natten regnes ikke som barnehage.

Departementet kan gi forskrift om organisert barnetilsyn som ikke er barnehager etter første ledd, herunder fastsette at også barnehager med fem barn eller færre er omfattet av loven.

Kapittel II. Barns rettigheter.

§ 5 Hensynet til barnets beste

Ved anvendelse av bestemmelsene i denne loven skal det legges avgjørende vekt på barnets beste.

§ 6 Barns rett til plass i barnehage

Alle barn med barnehageplass skal ha et barnehagetilbud i samsvar med denne loven med forskrifter.

Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august.

Barn med nedsatt funksjonsevne og barn som det er fattet vedtak om etter barnevernloven § 4-4 annet og fjerde ledd og § 4-12, har etter søknad rett til plass i barnehage og har fortrinnsrett ved opptak til ønsket barnehage uansett barnets alder.

Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der det er bosatt. Barnets behov og foreldrenes eller foresattes ønsker skal tillegges særlig vekt ved valg av barnehage og ved eventuelt senere ønske om bytte av barnehage.

§ 7 Barns rett til medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og egne forutsetninger.

§ 8 Rett til godt fysisk og psykososialt barnehagemiljø

Alle barn i barnehager har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og barnas leke-, omsorgs- og læringsmiljø. Alle barn har rett til et barnehagemiljø som er tilpasset den enkeltes behov.

Dersom barnehagen blir klar over sider ved barnehagemiljøet som kan ha negativ virkning for barnas helse og sikkerhet, skal foreldrene snarest mulig varsles om dette.

Departementet kan gi forskrift om barnehagemiljøet.

§ 9 Det fysiske miljøet

Det fysiske miljøet inne og ute skal være trygt og pedagogisk utfordrende. Miljøet skal gi alle barn allsidig bevegelses- og sanseerfaring og mulighet for mestring og utvikling.

Barnehagene skal planlegges, bygges, tilrettelegges og drives slik at barnas trygghet, helse, trivsel, lek og læring, fremmes.

Dersom foreldrerådet eller samarbeidsutvalget krever tiltak for å rette på mangler ved det fysiske miljøet, skal barnehagen behandle saken etter reglene om enkeltvedtak i forvaltningslo-

ven. Om barnehagen ikke innen rimelig tid har tatt stilling til saken, kan det klages etter bestemmelsene i forvaltningsloven som om det var gjort enkeltvedtak. Kommunen er klageinstans.

§ 10 Det psykososiale miljøet

Barnehagen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremme et godt psykososialt miljø, der det enkelte barnet kan oppleve respekt, trygghet, omsorg og sosial tilhørighet.

Dersom noen som er tilsatt i barnehagen, får kunnskap eller mistanke om at et barn blir utsatt for krenkende ord eller handlinger, skal vedkommende snarest undersøke saken og varsle styrer, og dersom det er nødvendig og mulig, selv gripe inn. Styrer skal varsles om alvorlige forhold.

Dersom foreldrene, foreldrerådet eller samarbeidsutvalget krever tiltak for å rette på mangler ved det psykososiale miljøet, skal barnehagen behandle saken etter reglene om enkeltvedtak i forvaltningsloven. Om barnehagen ikke innen rimelig tid har tatt stilling til saken, kan det klages etter bestemmelsene i forvaltningsloven som om det var gjort enkeltvedtak. Kommunen er klageinstans.

Kapittel III. Foreldreråd og samarbeidsutvalg

§ 11 Foreldreråd og samarbeidsutvalg

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet består av barnas foreldre eller foresatte og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget består av barnas foreldre eller foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.

Barnehageeieren skal forelegge saker av viktighet for foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

§ 12 Felles samarbeidsutvalg for barnehage og skole

Kommunen kan bestemme at det skal være felles samarbeidsutvalg for kommunal barnehage og grunnskole. Der begge parter ønsker det, kan det etableres tilsvarende ordning for ikke-kommunal barnehage og kommunal eller

privat skole. Samarbeidsutvalget settes også i slike tilfeller sammen etter § 11 tredje ledd, men slik at barnas og elevenes foreldre eller foresatte og ansatte fra både barnehagen og skolen skal være representert, jf. opplæringslova § 11-1 fjerde ledd.

Kapittel IV. Barnehageeiers ansvar og oppgaver

§ 13 Godkjenningsplikt

Barnehager må søke om godkjenning.

Dersom det foreligger vesentlig endrede forhold ved barnehagen, skal det søkes ny godkjenning.

En barnehage kan ikke settes i drift før den er godkjent.

§ 14 Barnehageeiers ansvar

Barnehageeieren skal drive barnehagen i samsvar med gjeldende lover og regelverk.

Barnehageeieren skal fastsette barnehagens vedtekter. Vedtektene skal gi opplysninger som er av betydning for barnas foreldre eller foresattes forhold til barnehagen, herunder

- a) eierforhold,
- b) formål, jf. §§ 1 og 2,
- c) opptakskriterier,
- d) antall medlemmer i samarbeidsutvalget,
- e) barnehagens åpningstid,
- f) godkjent leke- og oppholdsareal,
- g) barnehagens arealutnyttelse.

Barnehageeier har ansvar for å ha riktig og nødvendig kompetanse i virksomheten. Barnehageeier skal ha et forpliktende system som gir personalet i barnehagen mulighet til å utvikle og vedlikeholde faglig og pedagogisk kunnskap.

§ 15 Barnehageeiers registrerings- og opplysningsplikt

Barnehagen har plikt til å gi kommunen opplysninger, innsyn i dokumenter og adgang til barnehagelokaler som anses nødvendig etter § 18.

Barnehager skal være registrert i Enhetsregisteret.

Barnehageeieren må legge fram opplysninger om regnskapsdata og tjenestedata.

Barnehageeieren plikter å gi barnets bostedskommune de opplysninger som er nødvendige for å kunne føre et register som nevnt i § 17 fjerde ledd.

Departementet kan gi forskrift om innhentning av opplysninger fra barnehageeier.

§ 16 Krav til forsvarlig system for barnehageeier

Barnehageeier har ansvaret for at kravene i barnehageloven med forskrifter blir oppfylt, herunder stille til disposisjon de ressursene som er nødvendige for at kravene skal kunne oppfylles.

Barnehageeier skal ha et forsvarlig system for vurdering av om kravene i barnehageloven med forskrifter blir oppfylt. Barnehageeier skal ha et forsvarlig system for å følge opp resultatene fra disse vurderingene.

Departementet kan gi forskrift om krav til forsvarlig system.

Kapittel V. Lokal barnehagemyndighets ansvar og oppgaver

§ 17 Kommunen er lokal barnehagemyndighet

Kommunen er lokal barnehagemyndighet. Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk.

Kommunen skal sørge for å ha tilgang til barnehagefaglig kompetanse over barnehagenivået.

Kommunen har ansvaret for at barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikter bygger på samisk språk og kultur. I øvrige kommuner skal forholdene legges til rette for at samiske barn kan sikre og utvikle sitt språk og sin kultur.

Hver kommune skal opprette og føre register til bruk for Arbeids- og velferdsetaten (NAV) i forbindelse med kontroll av beregning og utbetaling av kontantstøtte etter kontantstøtteleven. Registeret kan samkjøres mot Arbeids- og velferdsetatens (NAV) register over mottakere av kontantstøtte. Departementet kan gi forskrift med utfyllende bestemmelser om føringen av registeret, hvilke opplysninger registeret skal inneholde og behandlingen av disse opplysningene.

§ 18 Barnehagemyndighetens rett til innsyn og barnehagens opplysningsplikt

Kommunen har rett til opplysninger, innsyn i dokumenter og adgang til barnehagelokaler i den utstrekning dette anses nødvendig for å ivareta kommunens oppgaver etter barnehageloven.

§ 19 Godkjenning av barnehager

Kommunen skal godkjenne barnehager som er egnet til å oppnå lovens krav. I vurderingen av om en barnehage er egnet til å oppnå lovens krav kan det legges vekt på om barnehageeier eller andre personer som vil ha vesentlig innfly-

telse på virksomheten er egnet til å drive barnehage. Krav i annen lovgivning må være oppfylt før det gis godkjenning.

Kommunen kan sette vilkår ved godkjenningen med hensyn til antall barn, barnas alder, oppholdstid og barnehagens fysiske miljø.

Dersom det foreligger vesentlig endrede forhold skal kommunen stadfeste, oppheve, endre eller sette nye vilkår i godkjenningen.

Godkjenningen faller bort dersom barnehagen ikke starter opp innen tre år etter at godkjenningen er gitt. Det samme gjelder om barnehagedriften opphører.

Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

§ 20 Kommunens plikt til å tilby plass i barnehage

Kommunen har plikt til å tilby plass i barnehage til barn bosatt i kommunen som har rett til plass i barnehage, jf. § 6. Kommunen har ansvaret for at barn med rett til prioritet får plass i barnehage. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.

Kommunen skal ha minimum ett opptak i året. Søknadsfrist til opptaket fastsettes av kommunen.

§ 21 Samordnet opptaksprosess i kommunen

Alle godkjente barnehager i kommunen skal samarbeide om opptak av barn. Kommunen skal legge til rette for en samordnet opptaksprosess. I opptaksprosessen skal det tas hensyn til barnehagens mangfold og egenart. Brukernes ønsker og behov skal tillegges stor vekt ved selve opptaket. Ved en samordnet opptaksprosess skal likebehandling av barn og likebehandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager sikres.

Forvaltningsloven kapittel IV til VI gjelder ikke for opptak i barnehage. Departementet kan gi forskrift om behandling av søknader om opptak i barnehage.

§ 22 Kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager

Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen, forutsatt at barnehagen har søkt om godkjenning før barnehagesektoren er blitt ramrefinansiert.

Kommunen kan yte tilskudd til barnehager som søker om godkjenning etter at barnehagesektoren er ramrefinansiert.

Godkjente ikke-kommunale barnehager, jf. første og andre ledd, skal behandles likeverdig

med kommunale barnehager i forhold til offentlig tilskudd. Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som menes med likeverdig behandling.

Kommunen skal utbetale tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager som skal motta tilskudd etter første eller annet ledd forskuddsvis hvert kvartal inntil kommunen fatter endelig vedtak om tilskudd.

Kommunens vedtak etter annet ledd kan påklages til fylkesmannen.

§ 23 Foreldrebetaling

Foreldrebetaling for en barnehageplass skal ikke settes høyere enn en maksimalgrense. Maksimalgrensen blir fastsatt i Stortingets årlige budsjettvedtak. Betaling for kost kan komme i tillegg.

Maksimalgrensen gjelder for et heldags ordinært barnehetilbud innenfor barneheloven med forskrifter. Med heldagstilbud menes avtalt ukentlig oppholdstid på 41 timer eller mer.

Foreldrebetaling for et deltidstilbud skal settes lavere enn foreldrebetaling for et heldagstilbud. Med deltidstilbud menes avtalt ukentlig oppholdstid under 41 timer.

§ 24 Moderasjonsordninger

Kommunen skal sørge for at foreldre eller foresatte tilbys minimum 30 prosent søskenmoderasjon i foreldrebetalingen for barn nummer to og minimum 50 prosent for barn nummer tre eller flere barn. Moderasjonen skal omfatte søsken som bor fast sammen. Reduksjon skal tilbys også om søsknene går i forskjellige barnehager i samme kommune.

Alle kommuner skal tilby foreldre eller foresatte med lav betalingsevne reduksjon i eller fritak for foreldrebetaling. Alle kommuner skal ha inntektsgraderte betalingssatser.

Departementet kan gi forskrift om minimumssatser for inntektsgradert betaling og fritak for barnefamilier med lav betalingsevne.

Barnehageeier skal få dekket reduksjon i eller fritak for foreldrebetalingen av kommunen.

§ 25 Samarbeid om barnehagens forebyggende og helsefremmende funksjon

Kommunen skal utarbeide rutiner for samarbeid og kunnskapsutveksling mellom barnehage, barnevern, helsestasjon, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og andre instanser som er relevante for å bidra til barnehagens forebyggende og helsefremmende funksjon.

§ 26 Krav til forsvarlig system for kommunen som barnehagemyndighet

Kommunen skal oppfylle kravene i barnehageloven med forskrifter, herunder stille til disposisjon de ressursene som er nødvendige for at kravene skal kunne oppfylles.

Kommunen skal ha et forsvarlig system for vurdering av om kravene i barnehageloven med forskrifter blir oppfylt. Kommunen skal ha et forsvarlig system for å følge opp resultatene fra disse vurderingene.

Departementet kan gi forskrift om kravet til forsvarlig system.

§ 27 Kommunens tilsynsansvar. Pålegg om retting, midlertidig eller varig stenging

Kommunen skal føre tilsyn med at barnehagene drives i samsvar med denne loven med forskrifter. Kommunen skal sørge for at tilsynet utføres på en måte som er uavhengig av oppgavene kommunen har som eier av barnehager.

Kommunen kan gi pålegg til barnehageeier om retting av brudd på loven. Dersom fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, kan kommunen vedta reduksjon i foreldrebetalingen, som gjelder frem til barnehageeier har rettet lovbruddet.

I særlige tilfeller, der pålegg eller reduksjon i foreldrebetalingen ikke har ført til at lovbrudd blir rettet, kan kommunen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av barnehagen. Det samme gjelder dersom lovbruddet ikke lar seg rette. Dersom fortsatt barnehagedrift kan medføre alvorlig helseskade for barna, skal kommunen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av barnehagen. Kommunens stengingsvedtak skal sendes fylkesmannen til orientering.

Kommunens vedtak om pålegg om retting, reduksjon i foreldrebetaling og stenging kan påklages til fylkesmannen.

Kommunen skal offentliggjøre resultatene av gjennomførte tilsyn.

Departementet kan gi forskrift om kommunens tilsyn med barnehagene.

Kapittel VI. Fylkesmannens ansvar og oppgaver

§ 28 Fylkesmannens veiledningsplikt

Fylkesmannen skal veilede kommuner og barnehageeiere etter denne loven med forskrifter.

§ 29 Fylkesmannens tilsynsansvar. Pålegg om retting, midlertidig og varig stenging

Fylkesmannen skal føre tilsyn med at kommunen utfører oppgavene den som barnehagemyndighet er pålagt etter denne loven med forskrifter, jf. kommuneloven kapittel 10A.

Dersom særlige grunner gjør det nødvendig, kan fylkesmannen føre tilsyn med at den enkelte barnehagen blir drevet i samsvar med denne loven med forskrifter. Dersom fylkesmannen utfører tilsyn gjelder § 27 tilsvarende.

Fylkesmannen kan gi pålegg om retting til kommunen som barnehagemyndighet dersom tilsynet avdekker brudd på loven. Fylkesmannen kan gi pålegg om retting til den enkelte barnehageeieren dersom tilsynet avdekker brudd på loven. Dersom lovbruddet ikke rettes av barnehageeieren, kan fylkesmannen vedta en reduksjon i foreldrebetalingen frem til lovbruddet er rettet.

I særlige tilfeller, der pålegg eller reduksjon i foreldrebetalingen ikke har ført til at lovbrudd blir rettet, kan fylkesmannen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av barnehagen. Det samme gjelder dersom lovbruddet ikke lar seg rette. Dersom fortsatt barnehagedrift kan medføre alvorlig helseskade for barna, skal fylkesmannen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av barnehagen. Fylkesmannens stengingsvedtak skal sendes Utdanningsdirektoratet til orientering.

Vedtaket om retting, reduksjon i foreldrebetaling og stenging kan påklages til Utdanningsdirektoratet.

Fylkesmannen skal offentliggjøre resultater av gjennomførte tilsyn.

§ 30 Fylkesmannen som klageinstans

Fylkesmannen er klageinstans for vedtak fattet av kommunen etter loven §§ 19, 22, 23, 24, 27, 31, 32, 37 og 40 og der det følger av forskrifter gitt i medhold av denne loven.

Kapittel VII. Bestemmelser om barnehagens personale, mv.

§ 31 Styrer

Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.

Barnehagen skal ha en styrer som har utdanning som førskolelærer eller annen høgskole- eller universitetsutdanning som gir barnefaglig og pedagogisk kompetanse.

Kommunen kan innvilge midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet etter andre ledd. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Departementet kan gi forskrift om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet og om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra utlandet.

§ 32 Barnehagens grunnbemanning

Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en god pedagogisk virksomhet.

En ansatt kan ha ansvaret for inntil tre barn under tre år. En ansatt kan ha ansvaret for inntil seks barn over tre år.

En førskolelærer kan ha ansvaret for inntil seks barn under tre år. En førskolelærer kan ha ansvaret for inntil tolv barn over tre år. Pedagogiske ledere må ha utdanning som førskolelærer. Likeverdig med førskolelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høgsolenivå eller universitetsutdanning med videreutdanning i barnehagepedagogikk. 20 prosent av pedagogene i barnehagen kan ha annen treårig pedagogisk utdanning på høyskolenivå eller universitetsnivå.

Barne- og ungdomsarbeidere skal utgjøre minst 25 prosent av barnehagens grunnbemanning.

Kommunen kan innvilge midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet i tredje og fjerde ledd. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Departementet kan gi forskrift om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet, om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra utlandet og om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.

§ 33 Barnegruppen

Barn har rett til å tilhøre en barnegruppe i barnehagen.

Barnegruppen skal ha en størrelse som ut fra barnas alder og forutsetninger er trygg og pedagogisk forsvarlig. Organiseringen må ivareta barnas behov for forutsigbarhet og tilhørighet til en barnegruppe og tilknytning til voksne.

Ved vurderingen av om en gruppe er trygg og pedagogisk forsvarlig skal det legges vekt på barnas alder, aldersspredning i gruppen, om det er barn med nedsatt funksjonsevne, flerspråklige barn, barnas mulighet for å etablere tilhørighet og vennskap, tilgjengelige voksne og personalets kompetanse samt barnehagens fysiske og psykososiale miljø.

Departementet kan gi forskrift om maksimale gruppestørrelser.

§ 34 Barnehagens areal inne og ute

Barnehagen skal ha et trygt og pedagogisk forsvarlig areal inne og ute.

§ 35 Politiattest

Den som skal arbeide i barnehage skal legge fram politiattest som nevnt i politiregisterloven § 39 første ledd. I tillegg til bestemmelsene nevnt i politiregisterloven skal det anmerkes om personen er siktet, tiltalt, har vedtatt forelegg eller er dømt for overtredelse av straffeloven §§ 228 og 229 første straffalternativ.

Kommunen kan også kreve politiattest som nevnt i første ledd for andre personer som regelmessig oppholder seg i barnehagen eller har vesentlig innflytelse på barnehagens drift.

Person med anmerkning knyttet til straffeloven §§ 162, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, § 200 annet ledd, § 201 første ledd bokstav c, §§ 201 a, 203, 204 a, 219, 224, § 229 annet og tredje straffalternativ, §§ 231, 233 og 268 jf. 267, skal ikke arbeide i barnehager.

Fornytt politiattest kan innhentes i samsvar med politiregisterloven § 43.

Departementet kan gi forskrift om politiattest i barnehagen.

Kapittel VIII Familiebarnehager

§ 36 Definisjon og virkeområde

En familiebarnehage er en barnehageform der barna får et tilbud i private hjem. Ut over de særskilte regler som gis om familiebarnehager, gjelder de bestemmelser som er fastsatt i eller med hjemmel i barnehageloven, med unntak av §§ 19 og 32.

Departementet kan gi forskrift om familiebarnehager.

§ 37 Godkjenning av familiebarnehager

Kommunen avgjør søknad om godkjenning av familiebarnehage etter en vurdering av virksomhetens organisering og om det enkelte hjem er egnet for familiebarnehagedrift. I vurderingen av om familiebarnehagen er egnet til å oppnå lovens krav, kan det legges vekt på om barnehageeier eller andre personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, er egnet til å drive barnehage. Familiebarnehagens drift skal foregå i bebodde hjem.

Et hjem kan godkjennes for maksimalt fem barn over tre år som er til stede samtidig. Er flertallet av barna under tre år, må antallet redu-

seres. Det kan settes begrensning ved antall barn i et hjem på grunnlag av hjemmets egnethet.

Det skal som hovedregel være minst to barn i et familiebarnehagehjem. Hjemmets egne barn under opplæringspliktig alder, som deltar i ordningen, teller med. I en familiebarnehagegruppe må minst halvparten av barna være andre enn hjemmets egne.

Familiebarnehagen skal være et fellesskap mellom minst to hjem, eller mellom minst ett hjem og en ordinær barnehage.

Kommunens vedtak om godkjenning av familiebarnehager kan påklages til fylkesmannen.

§ 38 Pedagogisk veiledning i familiebarnehager

I familiebarnehagen skal det gis pedagogisk veiledning til assistenten i det enkelte hjem i barnehagens åpningstid. Den pedagogiske veiledningen skal gis av utdannet førskolelærer. Likeverdig med førskolelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høyskole- eller universitetsnivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Pedagogisk veiledning kan maksimalt omfatte 12 barn per førskolelærer når barna er under tre år og 20 barn per førskolelærer når barna er over tre år.

Pedagogisk veiledning må være forsvarlig i forhold til barnas alder og forutsetninger.

Dersom familiebarnehagen mangler pedagogisk veiledning, kan kommunen sørge for pedagogisk veiledning i familiebarnehagen.

§ 39 Bemanning i familiebarnehagen

En assistent kan ha ansvaret for inntil tre barn under tre år. En assistent kan ha ansvaret for inntil fem barn over tre år.

Bemanningen må være forsvarlig i forhold til barnas alder og forutsetninger.

Kapittel IX. Spesialpedagogisk hjelp, tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne og tegnspråkopplæring

§ 40 Rett til spesialpedagogisk hjelp

Barn med særlige behov har rett til spesialpedagogisk hjelp i barnehagen. Også barn som ikke går i barnehage har rett til spesialpedagogisk hjelp.

Spesialpedagogisk hjelp skal omfatte tilbud om foreldrerådgiving. Den spesialpedagogiske hjelpen kan gis i barnehager, skoler, sosiale og medisinske institusjoner og lignende, eller organiseres som eget tiltak. Hjelpen kan også gis av den pedagogisk-psykologiske tjenesten eller av

en annen sakkyndig instans.

Den spesialpedagogiske hjelpen skal være gratis.

Dersom barnet flytter til en ny kommune skal vedtak om spesialpedagogisk hjelp gjelde inntil det er fattet nytt vedtak i saken.

For spesialpedagogisk hjelp som blir gitt til barn som er i institusjoner etter barnevernloven eller helseinstitusjoner gjelder §§ 13-2 og 13-3a i opplæringslova.

§ 41 Kommunens ansvar

Kommunen skal sørge for spesialpedagogisk hjelp og tegnspråkopplæring i barnehagen for alle barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen.

Kommunen skal tilrettelegge barnehagen for barn med nedsatt funksjonsevne. Kommunen skal etter søknad fra barnehagen fatte vedtak om tilskudd til særlig tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne slik at disse sikres et likeverdig barnehagetilbud. Tilskuddet kan gå til tiltak til enkeltbarn eller barnegrupper.

Ved tildeling av plass i barnehage, kan kommunen i særlige tilfeller legge vekt på barnehagens mulighet for tilrettelegging. Et særlig tilfelle vil være at tilrettelegging vil medføre uforholdsmessige byrder.

Barnehager kan påklage vedtak etter andre ledd til kommunen.

§ 42 Sakkyndig vurdering

Før kommunen eller fylkeskommunen gjør vedtak om spesialpedagogisk hjelp, skal det foreligge en sakkyndig vurdering av de særlige behovene til barnet. Vurderingen skal vise om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp, og hva hjelpen skal omfatte. Arbeidet med sakkyndig vurdering skal starte umiddelbart etter at barnet blir tilmeldt for utredning.

Den sakkyndige vurderingen skal blant annet utrede og ta standpunkt til:

- Sen utvikling eller lærevansker hos barnet og andre forhold som er viktige for barnets utvikling
- Realistiske mål for barnets utvikling og læring.
- Hva slags spesialpedagogisk hjelp som vil gi barnet en forsvarlig utvikling.
- Hvor mye spesialpedagogisk hjelp som er nødvendig.
- Om barnets vansker innenfor sitt daglige oppholdsmiljø kan avhjelpes.

Der det av hensyn til barnets utvikling eller andre særlige grunner må iverksettes spesialpe-

dagogiske tiltak umiddelbart, skal kommunen fatte midlertidig vedtak om spesialpedagogisk hjelp som gjelder inntil det kan fattes mer varig vedtak på grunnlag av sakkyndig vurdering.

Dersom vedtaket fra kommunen avviker fra den sakkyndige vurderingen, må det fremgå av begrunnelsen hvorfor barnet likevel får et tilbud som oppfyller retten til spesialpedagogisk hjelp.

Departementet kan gi forskrift om den sakkyndige vurderingen.

§ 43 Rett til å kreve undersøkelse og medvirkning. Personalets handlingsplikt

Foreldrene til barnet kan kreve at kommunen gjør de undersøkelsene som er nødvendige for å finne ut om barnet trenger spesialpedagogisk hjelp, og eventuelt hva denne skal inneholde. Personalet i barnehagen skal vurdere om et barn trenger spesialpedagogisk hjelp, og melde fra til styrer når slikt behov er til stede.

Før det blir utarbeidet sakkyndig vurdering og før det blir gjort vedtak om å sette i gang spesialpedagogisk hjelp, skal det innhentes samtykke fra barnets foreldre. Med de avgrensingene som følger av reglene om taushetsplikt og § 19 i forvaltningsloven, har foreldrene rett til å gjøre seg kjent med innholdet i den sakkyndige vurderingen og til å uttale seg før det blir gjort vedtak.

Kommunen skal så raskt som mulig, og ikke senere enn tre måneder fra søknad om spesialpedagogisk hjelp er mottatt, treffe vedtak i saken. Kommunen skal som en del av søknadsbehandlingen vurdere behovet for midlertidig vedtak, jf. § 42 tredje ledd.

Tilbud om spesialpedagogisk hjelp skal så langt det er mulig, utformes i samarbeid med barnets foreldre, og det skal legges stor vekt på deres syn.

§ 44 Individuell tiltaksplan for spesialpedagogisk hjelp

Det skal utarbeides en individuell tiltaksplan for den spesialpedagogiske hjelpen. Tiltaksplanen skal vise mål for og innholdet i hjelpen, og hvordan hjelpen skal gis og hvordan tilbudet skal evalueres.

§ 45 Pedagogisk-psykologisk tjeneste

Kommunens pedagogisk-psykologiske tjeneste er sakkyndig instans i saker om spesialpedagogisk hjelp i barnehagen.

Tjenesten skal hjelpe barnehagene i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge barnehagetilbudet til rette for

barn med særlige behov. Den pedagogisk-psykologiske tjenesten skal sørge for at det blir utarbeidet sakkyndig vurdering der loven krever det.

§ 46 Plikt til å delta i arbeidet med individuell plan

Barnehagen skal, når det er nødvendig for å ivareta barnets behov for et helhetlig, koordinert og individuelt tilpasset tjenestetilbud, delta i samarbeid om utarbeiding og oppfølging av tiltak og mål i individuell plan hjemlet etter helselovgivningen og sosiallovgivningen.

§ 47 Helsetjenestetilbud

Departementet kan gi forskrift om helsetilsyn og medisinsk hjelp til barn i barnehagen.

§ 48 Tegnspråkopplæring

Barn under opplæringspliktig alder som har særlige behov for tegnspråkopplæring, har rett til slik opplæring. Før kommunen gjør vedtak om tegnspråkopplæring skal det foreligge en sakkyndig vurdering. Departementet kan gi forskrift om tegnspråkopplæring for barn under opplæringspliktig alder.

§ 49 Rett til gratis skyss for barn med rett til spesialpedagogisk hjelp

Barn med rett til spesialpedagogisk hjelp har rett til gratis skyss når dette av særlige grunner er nødvendig for å ta imot denne hjelpen.

Kommunen skal innlosjere barn når daglig skyss ikke er forsvarlig. I vurderingen skal det særlig legges vekt på forhold som gjelder det enkelte barnet, som alder, funksjonshemming, reisetid og sikkerhet, og om daglig skyss fører til ekstraordinære kostnader eller vansker for kommunen. I tvilstilfelle avgjør foreldrene om barnets skal skysses eller innlosjeres.

Barna har rett til nødvendig reisefølge. Barna har rett til nødvendig tilsyn når det blir ventetid før den spesialpedagogiske hjelpen starter og etter at hjelpen er slutt.

Kommunen har ansvaret for å oppfylle retten til skyss, innlosjering og nødvendig reisefølge.

Departementet kan gi forskrift om sikkerheten til elevene under skyssen.

§ 50 Statens plikt til å sørge for læremiddel

Departementet skal sørge for at det blir utarbeidet læremidler for spesialpedagogisk hjelp.

Kapittel X. Forskjellige bestemmelser

§ 51 Taushetsplikt

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid i

barnehagen har taushetsplikt etter reglene om taushetsplikt i forvaltningsloven §§ 13 til 13f tilsvarende.

§ 52 Opplysningsplikt til sosialtjenesten

Barnehagepersonalet skal gi sosialtjenesten bistand i klientsaker. De skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som bør føre til tiltak fra sosialtjenestens side, og de skal av eget tiltak gi sosialtjenesten opplysninger om slike forhold. Av eget tiltak kan opplysninger bare gis etter samtykke fra klienten, eller så langt opplysningene ellers kan gis uten hinder av taushetsplikt. Barnehagen skal ha rutiner for inngivelse av opplysninger til sosialtjenesten.

§ 53 Opplysningsplikt til barneverntjenesten

Barnehagepersonalet skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenestens side. Barnehagen skal ha rutiner for melding om bekymring til barnevernet.

Uten hinder av taushetsplikt skal barnehagepersonalet av eget tiltak gi opplysninger til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, jf. barneverntjenesteloven §§ 4-10 til 4-12. Også etter pålegg fra organer ansvarlige for gjennomføringen av barneverntjenesteloven, plikter barnehagepersonalet å gi slike opplysninger.

§ 54 Helsekontroll av barn og personale

Før et barn begynner i barnehage, skal det legges fram erklæring om barnets helse. Deresom barnet har møtt til de ordinære undersøkelser på helsestasjon, kan slik erklæring gis av barnets foresatte.

Barnehagens personale har plikt til å gjennomgå tuberkulosekontroll i henhold til gjel-

dende regelverk.

§ 55 Øvingsopplæring

Barnehagens eier plikter å stille barnehagen til disposisjon for øvingsopplæring for studenter som tar førskolelærerutdanning.

Barnehagens styrer og pedagogiske ledere plikter å veilede studenter i slik øvingsopplæring.

§ 56 Lovens anvendelse på Svalbard

Kongen kan gi forskrift om lovens anvendelse på Svalbard og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forhold.

Kapittel XI. Ikrafttredelse og endringer i andre lover

§ 57 Ikrafttreden

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

§ 58 Overgangsbestemmelser

Beslutninger om delegering av myndighet, forskrifter eller enkeltvedtak med hjemmel i bestemmelser som oppheves eller endres ved denne loven, står fortsatt ved lag inntil Kongen bestemmer annet. Kongen kan gi forskrifter med overgangsbestemmelser for tilpasning fra tidligere lovgivning til loven her.

Kongen kan for en overgangsperiode fastsette at det skal gjelde andre krav til bemanning enn det som følger av § 32 tredje og fjerde ledd.

§ 59 Endringer i andre lover

1. Lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og videregående opplæringa (opplæringslova) endres slik:
§ 5-7 oppheves.
2. Lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) oppheves.